

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
עודד פורר
ששון ששי גואטה
יצחק פינדרוס
יעקב מרגי

פ/25/6766

הצעת חוק המאבק בנטילת דמי חסות (תיקוני חקיקה), התשפ"ו–2026

מטרה	1.	חוק זה מטרתו להתמודד עם תופעת נטילת דמי החסות, ובכלל זה עם פגיעה בענפי החקלאות והבנייה, באזור הנגב והגליל בפרט.
הגדרות	2.	בחוק זה –
"דמי חסות" – כסף, תשלום, או כל טובת הנאה אחרת המשולמת בגין מניעת נזק או הסרת איום בידי מקבל התשלום או מי מטעמו ;
"השר" – השר לביטחון לאומי.
פעולות משטרת ישראל ורשות המסים לעניין נטילת דמי חסות	3.	(א) משטרת ישראל תקצה משאבים ותקבע תקציב לשם מאבק בנטילת דמי חסות בכלל, ובענפי החקלאות והבנייה בפרט.
(ב) מצאה המשטרה חשודים בביצוע או בניסיון לנטילת דמי חסות, תעביר את המידע הקיים בידיה לרשות המסים.
(ג) (1) התקבל מידע לפי סעיף קטן (ב), יורה מנהל רשות המסים על בדיקת פנקסי החשודים לפי הוראות פקודת מס הכנסה ¹ , או חוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975 ² (להלן – חוק מס ערך מוסף).
(2) בלי לגרוע מהוראות פקודת מס הכנסה או חוק מס ערך מוסף, הורשע חשוד בנטילת דמי חסות, יראו את פנקסי החברה כבלתי קבילים.
חילופי ידיעות	4.	על אף האמור בסעיף 231 לפקודת מס הכנסה, רשות המסים רשאית למסור

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.
² ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

למשטרה מידע על יחיד או על חברה שמתעורר לגביהם חשד כי ביצעו נטילת דמי חסות.

תיקון חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957³, אחרי סעיף 2ב יבוא :
5. תיקון חוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים)

12.1. (א) במשפט פלילי בשל עבירת נטילת דמי חסות כהגדרתה בחוק העונשין, רשאי בית משפט להורות, בין מיוזמתו ובין לבקשת בעל דין או נפגע העבירה, לפני מתן העדות או במהלכה, שהנפגע ימסור עדותו שלא בנוכחות הנאשם אלא בנוכחות סגורו, אם נוכח שמסירת העדות בנוכחות הנאשם עלולה לפגוע בנפגע או לפגום בעדות; עדות שלא בנוכחות נאשם תינתן מחוץ לאולם בית המשפט או בדרך אחרת שתמנע מן העד או מקרוביו לראות את הנאשם או להיחשף אליו.

(ב) הוראות סעיף 2ב יחולו על סעיף זה בשינויים המחויבים."

6. תיקון חוק מס רכוש וקרן פיצויים
במקום "נוק עקיף ונוק בצורת" יבוא "נוק עקיף, נזק בצורת ונוק שנגרם בעקבות ביצוע עבירה לפי סעיף 428א לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵."

7. תיקון חוק העונשין
בחוץ העונשין, התשל"ז-1977⁶ –

(1) בסעיף 428ב, בסופו יבוא :

"(ז) על אף האמור בסעיף 77, הורשע אדם בעבירה, רשאי בית המשפט לחייבו לשלם לאדם שניזוק על ידי העבירה פיצויים בכל סכום, כפיצוי נוסף.

(יא) רכוש שחולט לפי סעיף זה ישמש ראשית לתשלום פיצויים לנפגע העבירה, בהתאם לשיעור הפיצוי שקבע בית המשפט, בטרם ישמש לכל מטרה אחרת."

(2) בסעיף 453, במקום סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) העובר עבירה כאמור בסעיף 452, בנסיבות שלהלן, דינו – מאסר

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 16.

⁴ ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 227.

חמש שנים :

- (1) הנזק נגרם בבאר מים, בקידוח למים, בסכר, בגדה, בקיר או בשער הצפה של בריכה או של בריכת טחנה, בעצי תרבות, בגשר, במוביל מים או במאגר מים ;
- (2) הנזק נגרם לדבר המשמש כלי עבודה או אמצעי להפקת פרנסתו של אדם, ובכלל זה כלים הנדסיים, חשמליים וחקלאיים." ;
- (3) בסעיף 460, לפני "השולח מכתב" יבוא "המאיים על אדם בעל פה או בהתנהגות או ;" ואחרי "מאסר שלוש שנים" יבוא "וקנס בסך 250,000 שקלים חדשים".
8. תיקון חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-72000, בתוספת הראשונה, אחרי פסקה (ח18) יבוא :
"18ט) עבירות לפי סעיפים 18 ו-19(ב) לחוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972⁸."
9. תיקון חוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981⁹, אחרי סעיף 71 יבוא :

"סימן ג' : ביטוח חלופי לנפגעי עבירת גביית דמי חסות

הגדרות – סימן ג' 71א. בסימן זה –

"גוף ממלכתי חלופי" – ענבל חברה לביטוח בע"מ,
או גוף אחר ששר האוצר הסמיך, בצו, לשם
כך ;

"מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותים
פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981¹⁰ ;

"עבירת גביית דמי חסות" – כמשמעותה בסעיף
428א לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 293.

⁸ ס"ח התשל"ב, עמ' 90.

⁹ ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

¹⁰ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

כיסוי ביטוח חלופי 71.ב. (א) סירב מבטח לחדש חוזה ביטוח למבוטח שהגיש למשטרת ישראל תלונה פלילית על עבירת גביית דמי חסות שבוצעה נגדו, יהיה זכאי המבוטח לביטוח חלופי מגוף ממלכתי חלופי, בכפוף לתנאים האלה:

(1) המבוטח הוא בעל עסק הרשום בישראל, שלא הורשע בעבירה פלילית בשנתיים שקדמו למועד הגשת התלונה;

(2) המבוטח קיבל אישור בכתב ממשטרת ישראל על הגשת התלונה ועל קיומו של חשד סביר לכך שבוצעה עבירת גביית דמי חסות;

(3) סירוב המבטח לחדש את חוזה הביטוח היה בתוך 90 ימים מהמועד שבו המבוטח הגיש את התלונה;

(4) הכיסוי הביטוחי בביטוח החלופי יהיה זהה לכיסוי שהיה כלול בפוליסת הביטוח שעמדה בתוקף במועד הגשת התלונה, ובכלל זה כיסוי למבנה, תכולה ואובדן הכנסה, ככל שנכללו;

(5) דמי הביטוח לפי הביטוח החלופי יהיו זהים לדמי הביטוח שנקבעו בפוליסת הביטוח שעמדה בתוקף במועד הגשת התלונה;

(6) תקופת הביטוח החלופי תהיה לשנה אחת לפחות.

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע תקנות לעניין מנגנון ההצטרפות לביטוח החלופי, אופן בירור הזכאות לביטוח וקביעת תנאי הביטוח ודמי הביטוח.

10. ביצוע ותקנות השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

11. (א) תחילתו של חוק זה ביום פרסומו (להלן – יום התחילה).

12. (א) סעיפים 3 ו-4 יעמדו בתוקפם למשך שלוש שנים מיום התחילה (בסעיף זה – תקופת הוראת השעה).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט, רשאי, בצו, להאריך את תקופת הוראת השעה לתקופות נוספות של שנה, כל אחת, ובלבד שסך כל תקופות ההארכה לא יעלו על שלוש שנים.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לקבוע הסדרים שיחזקו את האכיפה הכלכלית נגד מבצעי עבירות של נטילת דמי חסות, ובכלל זה לחייב שיתוף פעולה בין משטרת ישראל לרשות המסים. מוצע להסמיך את המשטרה להעביר לרשות המסים מידע לגבי חשודים בביצוע עבירות כאמור. במקרה של קבלת מידע כזה יורה מנהל רשות המסים על בדיקת פנקסיהם של חשודים שהמידע בעניינם הועבר מהמשטרה. עוד מוצע לקבוע, כי במקרה של הרשעה בעבירה כאמור יראו את פנקסי החברה כבלתי קבילים. זאת ועוד, מוצע כי על אף האמור בפקודת מס הכנסה, גם רשות המסים רשאית למסור למשטרה מידע על יחיד או על חברה שמתעורר לגביהם חשד לעבירות כאמור.

עוד מוצע לחזק את ההגנה על נפגעי עבירות של נטילת דמי חסות במסגרת ההליך הפלילי, ולקבוע בחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים), התשי"ח-1957, כי בית המשפט מוסמך להורות, בנסיבות מסוימות, כי נפגע העבירה ימסור את עדותו שלא בנוכחות הנאשם אלא בנוכחות סנגורו בלבד. בנוסף, מוצע להרחיב את מנגנוני הסיוע הכלכלי לנפגעי עבירות אלו. לשם כך מוצע להכיר בנזק שנגרם בעקבות עבירת נטילת דמי חסות כנזק המזכה בפיצוי לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961. עוד מוצע לקבוע בחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, מנגנון לביטוח חלופי באמצעות גוף ממלכתי למבוטח שהגיש תלונה על עבירת גביית דמי חסות וסורב לחידוש ביטוחו בידי מבטח פרטי, ולקבוע תנאים לזכאות לביטוח כאמור.

זאת ועוד, מוצע לבצע מספר תיקונים בחוק העונשין, התשל"ז-1977, ובכלל זה להסמיך את בית המשפט לפסוק לנפגע העבירה פיצויים ללא הגבלת סכום, לקבוע כי רכוש שחולט ישמש תחילה לתשלום הפיצויים לנפגע העבירה, להחמיר את הענישה על גרימת נזק לתשתיות מים ולכלי עבודה המשמשים לפרנסה משלוש שנות מאסר לחמש שנות מאסר, ולהרחיב את עבירת האיומים כך שתחול גם על איום בעל פה או בהתנהגות, בצירוף קנס כספי.

כמו כן, מוצע להוסיף עבירות מסוימות לפי חוק חוקרים פרטיים ושירותי שמירה, התשל"ב-1972, לרשימת עבירות המקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, במטרה לאפשר שימוש בכלים הקבועים בחוק זה נגד גורמים המעורבים בפעילות עבריינית בתחום גביית דמי החסות.

לבסוף, מוצע להסמיך את השר לביטחון לאומי להתקין תקנות לביצוע החוק, ולקבוע כי הוראות החוק הנוגעות לשיתוף המידע בין משטרת ישראל לרשות המסים יחולו כהוראת שעה לתקופה של שלוש שנים, עם אפשרות להארכתה לתקופות נוספות שלא יעלו במצטבר על שלוש שנים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ג בסיוון התשפ"ו (08.06.2026)